

MARMOR OG AGURKER

Af Ole Fink-Jensen

Foråret 1965 :

- Hallo! – Er det Grønlandsfly?
- Ja.
- Goddag, jeg hedder Ole Fink-Jensen. Vi er nogle stykker, der gerne skulle en tur til Marmorilik. Har De en rute dertil eller til en by i nærheden?
- Nej.
- Nå, det var kedeligt. Hvad så?
- Spørg K. G. H.
- Tak, hvor ligger „Kåggehå“?
- Det er „Handelen“!
- Nå, den kongelige grønlandske Handel?
- Ja!
- Mange tak og undskyld ulejligheden.

- Hallo! – Er det K. G. H.?
- Ja.
- Goddag, jeg hedder . . . vi er nogle stykker o. s. v. Hvordan kan vi nemmest komme til Marmorilik?
- Spørg Grønlandsfly!
- Tak, men jeg har lige . . .
- Nå, så stiller jeg Dem om.
- Mange tak!

Vi er over skyerne, stewardessen har taget bakken væk, og sjusserne er kommet på bordet. DC-7erens motorlarm har befordret mine rejsefæller, direktør Kurt Ahrens og direktør Kai Grage, ind i et kort favntag af Morfeus' arme; mens jeg blev tiltalt af min sidemand, en flink ung mand på vej hjem fra skole i København til sommerferie hos forældrene i Godthåb:

- Det bliver spændende, hvor længe vi skal vente i Sdr. Strømfjord?

— Vente? Hvor skal De da hen?

— Til Godthåb. Men jeg tror ikke, helikopteren flyver. Far telegraferede, at der var tåge ved kysten!

— Nå, det er synd for Dem, hvis De får ventetid. Vi skal til Marmorilik, og der var også tale om, at vi skulle videre med helikopter til Egedesminde og så videre med skib til Umanak; men K. G. H. oplyste, at der var for megen is i Vajgattet, så vi har chartret en vandflyver hos Grønlandsfly, som tager os først til Sarqaq, hvor vi skal hente Hannibal Fencker, og derefter direkte til Marmorilik, hvor byggeleder Warthoe venter os med G. T. O.s båd. — (Jeg nød at strø om mig med grønlandske sted- og personnavne, så den grønlandskendte sommerferiedreng kunne forstå, at jeg ikke var nogen novice).

— Jah! De skal nu ikke være alt for sikker på, at det hele klapper. Folk har før siddet i Sdr. Strømfjord både fem og ti dage p. gr. a. dårlige vejrforhold eller tekniske vanskeligheder af den ene eller anden art.

Jeg tænkte ved mig selv, jamen vi er jo ikke „folk“. Kurt, Kai og jeg er tre travle forretningsfolk, der har afsat nogle dage til at besøgte forholdene ved det gamle marmorbrud i Marmorilik, og for at spare tid og sikre en strabadsfri rejse har vi sat 10.000 kr. på højkant og chartret eget fly — men jeg sagde ikke noget for ikke at „blære“ mig.

Hjulene tog landingsbanen, og efter at have spejdet forgæves efter ishytter, kamikker, slædehunde og toldere var vi i „Ankomsthallen“.

— Goddag, jeg hedder Ole Fink-Jensen, vi skulle videre med charterfly til Marmorilik.

— Er det *Olefink*! Nå, så nåede De ikke at få telegrammet om, at charterflyvningen var opgivet, fordi vandflyverens reservedele var sendt til Canada, og maskinen derfor også måtte derhen, så snart vejret tillod?

Den pæne unge mand fra opturen stod i en irriterende nær og lyttende position. Mine gæve rejsefæller klargjorde bagagen til videretransporten, bl. a. tilså de friske bananer og salat-agurker, som hr. Hans Jacobi før vor afrejse havde fortalt, sikkert ville glæde hans ven Hannibal.

– Nå Ole, hvornår går turen videre? Har du fået kontakt med piloten fra Grønlandsfly?

– Ja øh se, netop den flyvemaskine der skal I ikke bære bagagen ud til, for den skal til Canada; men i stedet siger forbindelsesofficereren, at der skal en U.S. Albatros til Upernavik for at flytte en patient til Umanak, så vi tager den maskine i stedet for. Jeg har lige sendt et telegram til Sarqaq, at vi nok bliver lidt forsinkede; men jeg spurgte damen på postkontoret om, hvilke udflugter man kunne tage herfra, og hun sagde, der gik en bus til Holsteinsborg, så vi kan jo fordrive tiden med at tage derhen, selvom jeg synes, at det på kortet ser ud til at være et meget pænt stykke vej. – Jeg spør' lige ved skranken.

– Undskyld, hvornår går bussen til Holsteinsborg?

– Værsgod her er nøglen til Deres værelse, det er et 4-mands-kammer, Mr. Andersen bor der i forvejen!

– Undskyld, det var om bussen, jeg spurgte?

– Skån mig for Deres pjat! Vi har travlt her!

Fire dage senere gik vi slukørede ud til DC-8eren, der skulle bringe os tilbage til Kastrup efter 96 timers koncentreret nedbrydning af sjæl og legeme. Agurkerne til Hannibal Fencker var blevet indleveret som en postpakke på postkontoret, regning for kost og logi var betalt, rejseklunset bestemt for opholdet i Marmorilik var „sat i garderobe“, og ved trappen ned til startbanen stod en ung mand, der ventede på helikopter til Godthåb, og smilte overbærende. Havde han spurgt, hvordan der var i Marmorilik, var jeg eksploderet.

I København forestod et besværligt arbejde med at forklare familierne og medarbejdere, at vi havde foretrukket først at sondere terrænet i Sdr. Strømfjord grundigt, så tage hjem og se til virksomhederne, for 2–3 uger senere at tage til Marmorilik.

Hen til kommoden og tilbage igen!

Tre ydmyge „marmorfolk“ genså 4-mands-værelset i Sdr. Strømfjord, hankede op i den genfundne bagage og landede efter svære strabadser med togtefartøjet Karl Fencker i Qutdligssat. Jacobi frelste os i land og sendte os videre med kutteren „Otto Mathiesen“ til Umanak, hvor den arme byggeleder var kommet tilbage med G.T.O.-båden

Efter endt gerning ved marmorbruddet afleverede samme luxusliner os atter i Qutdligssat, hvor vi blev anmodet om at bringe post med videre til Sarqaq. Til udstedsbestyreren var der en papkasse med rådne agurker og bananer, som nogle gale københavnere for uger tilbage havde indleveret i Sdr. Strømfjord.

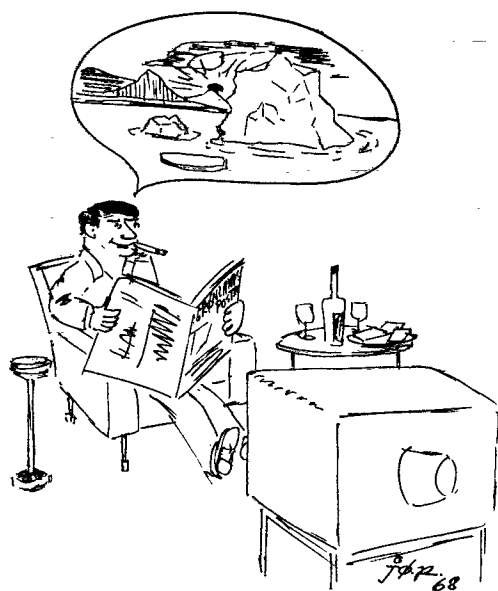
Blot et par døgnns venten i Egedesminde plus fem i Sdr. Strømfjord på et kammer, hvis vindue vendte lige ud til vejskiltet med „Copenhagen 4 hours“! – så endelig tog hjulene cementen i Kastrup. Facit: *Aldrig* mere til Grønland!!

Januar 1968 (2½ år senere).

Telegram fra brudformanden i Marmorilik:

„produktion genoptaget efter vellykket extra isolering af huts stop brudkran og kajkran fungerer stop arbejdsmoralen god stop natten snart ovre stop“

hilsen kuno wirz

Børnene er til ro, benene er slået op på en skammel, „Grønlandsposten“ ligger i skødet, der er udsigt til en ostebid og et glas rødvin, cigaren brænder fint, der mangler kun en slåbrok til at fuldende Busser-figuren. Blondie nørkler med pindene, mens bogmærket bliver mast af Soyas „Parasitter“. På skærmen dyster Krag, Møller, Hartling, Larsen og Baunsgaard m. fl., der er 8 dage til valget.

– Du – ved du hvad, jeg har lige fået et dejligt telegram fra Marmorilik, det ser ud til så småt at gå godt deroppe. Hvor ville det dog være vidunderligt, hvis man lige nu kunne stige i land i Marmorilik og råbe til Wirz: Hej! – her er jeg! – Hvordan har I det allesammen? Ja, selv om det ville tage både 3 og 4 uger, så kunne man måske få lidt af moms-leden ud af kroppen og få devalueringssmerter og avancelov lidt på afstand, og i stedet for det manglende skatteloft fik man chancen for et Nordlystæppe ned om ørerne. Hilse på de mange venner, bekendte og hjælpere, som vi er så megen tak skyldig. Og tænk dig en slædefart fra Umanak til Marmorilik! Tænk dig at stikke de grønlandske stenborere på næven endnu mens det er rigtig vinter i Marmorilik.

– Jamen dog! Og det var dig, der engang sagde, at du ikke skulle til Grønland mere.

– Jeg? Det har jeg *aldrig* sagt! Det er klart, at når man tager på forretningsrejse til Nordgrønland, er det ikke som udsendte håndværkere eller tjenestemænd, der økonomisk er bjerget fra afrejse til hjemkomst; men hvis man bare er indstillet på, at det koster, og at det tager sin tid, må et vinterbesøg i Marmorilik være en oplevelse for livet – og så er der for mig det mærkelige ved Grønland, at bortset fra myggene husker jeg kun alt det gode – og naturen er så egenartet og mægtig, at den kan tillade sig at kræve at blive guset; et bud som i hvert fald jeg med kyshånd lyder.